

PABLO NERUDA

Neruda'nın
Şiirleri
100 Yaşında!

Yüz Aşk Sonesi

—
Çeviren:
Adnan
Özer
—

—
Şiir
—

Pablo Neruda, 1904 yılında Şili'nin Parral kasabasında doğdu. Asıl adı Neftali Ricardo Reyes Basoalto'dur. Babası demiryollarında çalışan bir memur, annesi ev kadınıdır. Çocukluğunda, Nobel Edebiyat Ödülü'nü alan Şilili ünlü kadın şair Gabriela Mistral'ın öğrencisi olmuştur. *20 Aşk Şiiri ve Bir Umutsuz Şarkı* (1924) adlı şiir kitabıyla Avrupa ekseninden uzak, özgün Latin Amerika şiirini müjdelemiştir. 1971 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'nü aldı. XX. yüzyılın bütün dünyada en çok tanınan ve kitapları en çok satan şairidir. Yeryüzü coşkusu, aşk ve insan haklarının büyük şairi, 1974 yılında kansere yenik düştü.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTABI

Yirmi Aşk Şiiri

YÜZ AŞK SONESİ

Orijinal adı: Cien Sonetos de Amor

© 1924, Pablo Neruda and Fundación Pablo Neruda

Yazan: Pablo Neruda

İspanyolcadan çeviren: Adnan Özer

Yayına hazırlayan: Kemal Küçükgedik

Yayın hakları: © 2024 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Bu kitabın hakları Carmen Balcells telif hakları ajansı aracılığıyla alınmıştır.

1. baskı / Kırmızı Yayınları, 2006

Doğan Kitap'ta 1. baskı / Eylül 2024 / ISBN 978-625-6666-52-8

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı ve sayfa uygulama: Taylan Polat

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Yüz Aşk Sonesi

Pablo Neruda

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Çeviren: Adnan Özer

Yirmi Aşk Şiiri

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Matilde Urrutia'ya

Çok sevgili kadını, sana bu kötü söyleyişli soneleri yazmak büyük çile oldu, acılar verdi ve sanki canımdan bir şeyler aldı, ancak sana bunları sunmanın mutluluğu bir çayırdan daha geniş. Bu işe girişirken, her biri için, aklımın bir köşesinde şairlerin bunca zamandır titiz ve sık beğeniyle gümüşü cınıltılı, saydam ya da top ateşini andırır dizeler kaleme aldıkları vardı. Bense, olanca alçakgönüllülüğümle ahşaptan çattım bu soneleri, demem o ki pek ışıltılı olmayan, gücünü saflığından alan ezgilerdir duyduğun; nitekim senin kulağına da öyle geliyorlardır. Sen ve ben, yürüyerek ormanlar ve kumsallardan, yitik göller, kül enlemlerden, saf ağaç parçalarını devşirdik, suyla ve hava değişimiyle salınan dallardan. Türküler yaktığım ve tapındığım gözlerini yaşatsınlar diye on dört tahtalı bu küçük evlerin çatısını ve aşk çatılarını o hoş kalıntılardan balta, bıçak ve çakıyla kurdum. İşte sana ait yüze tamamlanmış aşk sonesi: Sana borçlu oldukları yaşamdan başka bir şey olmayan tahtalardan soneler.

Ekim, 1959

Sabah

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

I

Matilde, bitki olur, taş olur, şarap olur,
topraktan doğup sürgit duranın adı,
yetişmeyle doğar o sözcük,
koyu yazında patlar limonların ışığı.

Akıp gider bu adın üstünde
lacivert arı sürüleriyle sarılmış ahşap gemiler;
bir ırmağın suyudur ki o harfler
kömürleşmiş yüreğime dökülürler.

Ah sarmaşıklar altında keşfedilmiş ad
gizli bir tünelin kapısı gibi
dünyanın mis kokusuyla haberleşen!

Ah sar beni tutuşmuş ağzınla,
yokla istersen geceden gözlerinle,
ama bırak yüzeyim ve uyuyayım adının üstünde.

II

Ne uzundur yollar, sevgilim, bir öpücüğe varmaya,
ne avare yalnızlıktır yoldaşlığına kadar!
Gelip gider yalnız trenler yağmurla kıvrılarak.
Göstermedi yüzünü henüz Taltal'da* bahar.

Ne çıkar sevgilim, sen ve ben birlikteyiz,
birlikteyiz giysilerden köklere,
güzde, suda, kalçalarda birlikte,
sadece sen, sadece ben olana kadar.

Boroa suyunun ağzını düşün bir,
neye mal olduğunu ırmağın taşıdığı bunca taşın
trenler ve uluslarla ayrılmış olduğumuzu düşün

sen ve ben yazgılıydık birbirimizi sevmeye,
kadınıyla erkeğiyle herkesin arasında,
karanfil eken ve yetiştiren toprakla.

* Şili'nin kuzey tarafında Antofagasta iline bağlı, bakır madeni ve balıkçılığı ile tanınan bir kasaba. (ç.n.)

III

Amansız aşk, dikenlerle taçlanmış menekşe,
arzular çatağında bir top çalısın,
ağrıların kargısı, öfkenin tacısın,
hangi yollardan geçip de vardın gönlüme?

Neden attın acılı ateşini,
birden, yolumun soğuk yaprakları arasına?
Kim öğretti seni bana getiren yürüyüşü?
Hangi çiçek, hangi taş, hangi duman gösterdi meskenimi?

Bilirim nasıl da titremiştii ürkünç gece,
şafak doldurmuştu bütün kadehleri şarabıyla
ve güneş göksel varlığını kurmuştu,

acımasız aşk kılıçlar ve dikenlerle
parçalayana kadar aralıksız sardığında beni
yanık bir yol açmıştı kalbimde.

IV

Hatırlayacaksın o bin bir naz dere yatağını
nabız gibi atan hoş kokuların tırmandığı,
zaman zaman bir kuşu, giyinmiş
yağmuru ve yavaşlığı: kış elbisesi.

Hatırlayacaksın nimetlerini toprağın:
O delişmen hoş kokuyu, altın çamuru,
otlarını çalılığın, deli kökleri,
kılıca benzer büyülü dikenleri.

Hatırlayacaksın getirdiğin buketi,
gölge ve su buketini sessizlikle,
köpüklü bir taş gibi buketi.

Ya hep ya hiçti o günler:
Şimdiyse gidişimiz hiçbir şey umulmayan diyara,
bulmaya her ne bekliyorsa bizi.

V

Geceye, havaya, ne de tanyerine dokunma,
sadece toprağa ve salkımların erdemine,
hoş kokulu memleketinin saf suyunu,
çamurunu ve reçinesini dinleyerek büyüyen elmalara.

Gözlerini yaptıkları Quinchamali'den *
Sınır'da benim için yaratılmış ayaklarına değin;
tanıdığım o koyu kilsin sen:
Bütün buğdaya dokunurum kalçalarında yeniden.

Bilmiyordun belki de, Arokan kadın,
seni sevmeden önce öpücüklerini unuttuğumda
kalbimin ağzını hatırladığını,

öpücük diyarımı ve volkanları
bulduğumu anlayana kadar da, aşkım,
sokaklarda dolaşan bir yaralı gibiydim.

* Şilî'nin başkenti Santiago yakınlarında çömlekçilik ile ünlü küçük bir kasaba. Yoğun killi toprağa sahiptir. (ç.n.)

VI

Ormanlarda, yitik, kararmış bir dal kestim
ve götürdüm mırıltısını susamış dudaklarıma:
Ağlayan yağmurun sesiydi bu belki de,
kırık bir çan ya da bir yürek kan içinde.

Bana çok uzaktan, fena halde gizlenmiş,
toprakla örtülü, uçsuz bucaksız güzlerle,
yaprakların yarı açık ve nemli karanlığıyla
sağırlaşmış bir şey gibi görünen.

Ama orada, orman rüyalarından uyanırken,
fındık dalı şarkı söyledi ağzımın altında,
ve tırmandı aklıma serseri kokusu

bir anda beni arıyormuşcasına
terk ettiğim kökler, çocukluğumla yitik toprak,
yaralı da koydu beni gezgin aromasıyla.

“İşte sana ait yüze tamamlanmış aşk sonesi:
Sana borçlu oldukları yaşamdan başka bir şey
olmayan dallardan soneler.”

Rüzgârın, denizin, sıcak güneşin, tuz kokan gecelerin
ve bin bir vahşi çiçeğin şairi Pablo Neruda'nın eşi
Matilde Urrutia için yazdığı yüz aşk sonesi.

“Pablo Neruda XX. yüzyılın bütün dünya dilleri itibariyle
en büyük şairidir.”

GABRIEL GARCÍA MÁRQUEZ

“Neruda bize bizim olanı geri verdi... bizi Avrupalı
âşıkların ve ilham perilerinin belirsiz kuramından
koparıp, kanlı canlı ve somut bir kadının kollarına attı.”

JULIO CORTÁZAR

